

Probă scrisă
OLIMPIADA DE LINGVISTICĂ „SOLOMON MARCUS”
Etapa națională
București, 10-12 mai 2019
Secțiunea PERFORMANȚĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I – HAUSĂ¹

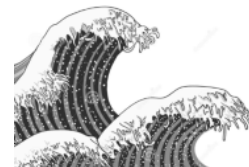
(30 de puncte)

Se dau următoarele structuri în limba hausă și traduceri lor în limba română în ordine aleatorie:

- 1) bàakín ruwáa
- 2) bàbbán bàakín tsúntsúu
- 3) bàbbán yátsàa
- 4) bàbbán ràkúmín rúwáa

- a) băiat vorbăreț
- b) cămilă albă
- c) cioc mare
- d) deget mare

- 5) bàbbán yár sháanúu

- e) fruct

- 6) bákín cíkii
- 7) bákín ràagóo
- 8) cóokàlìi mài yátsàa

- f) furculiță
- g) gravidă
- h) supărare

- 9) dán ràagóo
- 10) dán mài bàbbán bàakíi

- i) estuar
- j) miel

- 11) fàrin ràkúmíi
- 12) rúwán bíshiyàa
- 13) yár mài bàbbán cíkii
- 14) yár bíshiyàa

- k) oaie neagră
- l) sevă
- m) tsunami
- n) vițea mare

1. Determinați corespondențele corecte

(14 puncte)

2. Traduceți în limba română:

(6 puncte)

- a) dán sháanúu
- b) fàrín cíkii
- c) yár mài bákín bàakíi

3. Traduceți în limba hausă:

(10 puncte)

- a) fată care are o lingură
- b) cioară
- c) fluviu
- d) creangă

¹ Limba hausă face parte din familia limbilor afro-asiatice. Este vorbită nativ de aproximativ 44 de milioane de persoane. Este limbă oficială în Niger, Nigeria și Ghana.

SUBIECTUL al II-lea – METRICĂ ANTICĂ (30 de puncte)

În greaca veche, poezia era cea mai celebrată artă. O poezie putea lua multe forme în ceea ce privește ritmul, măsura și rima. Pentru a descrie aceste forme, grecii au pus bazele prozodiei, aria lingvisticii care studiază structura versurilor. Astăzi, veți descifra structura unor poezii ale lumii antice din Europa.

Un picior metric este o succesiune de silabe scurte (S) și silabe lungi (L) care se repetă într-un vers, precum:

L-S-X|L-S-X|L-S-X

Versul de mai sus conține 9 silabe și 3 picioare metrice. Piciorul metric în acest caz este format din 3 silabe L-S-X, unde X este o silabă care poate fi fie scurtă, fie lungă. Toate versurile unei poezii scrise în acest picior vor avea această structură. În greaca veche, o silabă este lungă dacă are o vocală lungă, un diftong sau se termină într-o consoană. Despărțirea în silabe nu ține neapărat cont de delimitarea cuvintelor.

Mai jos sunt date 8 versuri, transliterate din alfabetul grecesc în alfabetul latin, din *Oedipus Tyrannus* (sau *Oidipous Tūrannos*, în greaca veche), tragedia lui Sofocle. Acestea sunt scrise în cel mai popular picior metric de la vremea respectivă². Numărul de după vers reprezintă numărul versului în opera originală.

- ō tekna, Kadmou tou palai neā trop^hē, (1)
tinas pot^h' edrās tāsde moi t^hoazdetē (2)
hⁱktēriois kladoisin eksestemmenoi; (3)
polis d' ^homou men t^hūmiāmatōn gemei, (4)
^homou de paianōn te kai stenagmatōn. (5)
ēn ^hēmin, ōnaks, Lāios pot^h' ^hēgemōn (103)
poion logon; leg' aut^his, ōs māllon mat^hō (358)
ouk^hi ksunēkas prost^hen; ^hē 'kpeirā legōn; (359)

² În greaca antică, *ai*, *oi*, *ei*, *au*, *eu*, *ou* sunt diftongi, *p^h*, *t^h* și *k^h* sunt consoane. Semnul ^ˉ (macron) deasupra unei vocale denotă că vocala este lungă. *h* înainte de o vocală indică faptul că aceasta este pronunțată cu o expirare scurtă. *ī* indică faptul că vocala nu face parte dintr-un diftong. Apostroful ' marchează elidarea unei vocale.

1. Descrieți regulile de despărțire în silabe și structura piciorului metric din *Oedipus Tyrannus*. Din câte picioare metrice se compune un vers? **(14 puncte)**

2. Următoarele 4 versuri aparțin altor mari scriitori ai Greciei Antice. Doar unul dintre ele este scris în piciorul metric folosit de Sofocle. Care este acela? Scrieți structura silabică a fiecărui vers și explicați pe scurt diferențele de structură dintre versuri. **(10 puncte)**

- a) t^hei't' ema gnōmā kratos antipalon Zeus (543) (Eschil, *Prometeu înlăntuit*)
- b) prōta men k^hairein At^hēnaioisi kai tois... (609) (Aristofan, *Norii*)
- c) ei pōs dunaimēn, ōs son ek^ht^hairō karā. (1054) (Euripide, *Hipolit*)
- d) o pēlos ak^hris ignuōn prosestēken: (14) (Herodas, *Mimii*)

3. Civilizația latină a perpetuat, în mare parte, cultura grecească. În particular, piciorul metric folosit de Sofocle și de alți scriitori greci a fost preluat și adaptat mai târziu de scriitorii latini. Următorul fragment este din *Medea*, tragedia lui Seneca. Structura versului este aproape identică cu cea a lui Sofocle, însă unul dintre picioarele metrice prezintă o modificare. Care este aceea și în care picior se află?³ Explicați pe scurt. **(6 puncte)**

Lūcīna, custos, quaeque domitūram fretī (2)

Tiphyn nouam frēnāre docuistī ratem... (3)

³ În limba latină, *qu* și *c* se pronunță la fel, *ph* și *f* se pronunță la fel, *y* este vocală, *ae* este diftong, iar *u* intervocalic se comportă ca o consoană. La fel ca și în greacă, semnul ⁻ deasupra unei vocale denotă că vocala este lungă.

SUBIECTUL al III-lea - WOLOF⁴

(30 de puncte)

Mai jos sunt date 10 propoziții în limba wolof și traduceri lor în limba română. Cuvintele subliniate și îngroșate sunt accentuate.

1. Jiggeen ju baax ji lekka na ndekki ni bima xüfoon.
Femeia bună a mâncat micul dejun când mie mi-a fost foame.
2. Damay bugga dooroon ab jiggeen bima feebaroon.
Eu am vrut să bat o femeie când am fost bolnav.
3. La garab gi yow jééma nga jaay binu laa moom gisoon.
Tu ai încercat să vinzi copacul când el m-a văzut.
4. Woxambaane wu degër wi neex na.
Tânărul puternic este drăguț.
5. Ab janxa lool feebaroon binu gis na bukki bi.
O fată a fost foarte bolnavă când el a văzut lupul.
6. Ab dawkat ma gisoon.
Un alergător m-a văzut.
7. Ab jaappókat ju xüf bóóm na ab muus mu réy binga dangay jééma toboon.
Un vânător flămând a omorât o pisică mare când tu ai încercat să sari.
8. Danfay noboon jaaykat ji la.
Vânătorul te-a iubit.
9. Danfay xüf na bukki bu degër bi bima feebar naa.
Lupului puternic îi este foame când eu sunt bolnav.
10. La ndekki ni bóómkat bi tooga na bima damay gis naa ko.
Ucigașul a gătit micul dejun când eu l-am văzut.

1. Traduceți în română următoarele propoziții. În cazul în care există mai multe variante posibile, scrieți toate variantele! Marcați cuvintele accentuate (dacă există) prin subliniere. **(8 puncte)**

- a) Muus mu neex mi xüf na.
- b) La ab bóómkat yow jééma nga nob binga feebaroon.
- c) Danfay nob na ma binga la yow nob nga.
- d) La yow gisoon bima la dooroon.

2. Traduceți următoarele propoziții în wolof. În cazul în care există mai multe variante posibile, scrieți toate variantele! **(12 puncte)**

- a) Bucătarului foarte drăguț îi este foame.
- b) Tu m-ai vândut.
- c) Tu ai încercat să vânezi un lup puternic când fata bună a fost bolnavă.
- d) O pisică foarte mare a fost puternică când bolnavul a vrut să te gătească.

3. Descrieți regulile de formare a propozițiilor în wolof.

(10 puncte)

⁴ Limba wolof face parte din familia limbilor nigero-congoleze. Este vorbită nativ în Senegal, Gambia și Mauritania de aproximativ 5,5 milioane de persoane.